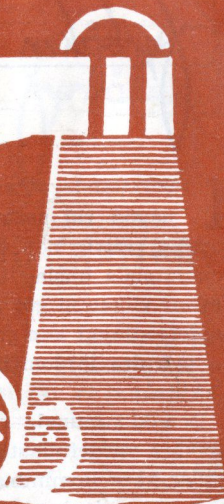

Kyrböken

N:r 2
1947

Pris
20 öre

Aktuellt:

Förståndiga ord
Sid. 2

Samarbetet med Norge
Sid. 3

Reportage med bilder
från RM
Sid. 7

Johan Nordell i Ånge har tagit sig för att samla gamla kort och utför därmed ett betydande kulturarbete. Här en bild av »gamla» Magnus Huss i Erikslund. Vi återkommer senare med en intervju med hr Nordell.

Fyrbåken

FÖRSTÅNDIGA ORD...

I »Sörmlandsgodtemplaren» skrev för någon tid sedan sign. G. P-n en mycket vettig och värdefull inlägg om kommunala anslag till godtemplararbetet, ur vilken vi gör några avsnitt. Även medelpadningar kan gott läsa slutsatserna — och dra lärdom ur dem!

Alltså:

Den kommunala självstyrelsen är en av våra värdefullaste tillgångar, när det gäller våra kommuners skötsel. Som en bärande princip i denna självstyrelse är kommunens rätt att sig själv beskatta. Man vill genom denna anordning verka dithän att det inte skall bli något slöseri med influtna skattemedel, utan att dessa användes på ett sparsamt och förnuftigt sätt.

När det alltså gäller uttaxeringen skall dessa medel gå till allmännyttiga för hela kommunen gemensamma utgifter. Beslutar någon kommun ett anslag som ej fyller detta krav, kommer det med all säkerhet att överklagas.

Men man kan också säga att vissa anslag ej kommer varenda innevånare till nytta. Ett drastiskt exempel på det var den kommun som beslutade om medel till ett friluftsbad, vilket överklagades, därför att alla innevånare ej badade där, eller kanske inte badade alls. Länsstyrelsen som fick ta hand om besvåren deklarerade emellertid att detta bad var en gemensam angelägenhet som var till nytta för kommunen, trots att inte alla innevånarna begagnade sig av den nya anläggningen.

Samma exempel kan dras när det gäller anslag till nykterhetsverksamheten. Det är många personer som anser att överhuvud taget alla anslag till en sådan verksamhet är onödiga, även när det gäller nykterhetsnämndernas verk-

samhet, som dock genom lag är anbefalld.

Kan man då säga att våra logers verksamhet är en kommunal angelägenhet? Ja, det kan vara nog så angeläget att en del av bygdens innevånare får de absolutistiska vanorna. Vad det är värt kan inte påvisas genom kalla siffror, men man kan ju göra vissa beräkningar vad det kostar med alkoholistvård etc., slå ut det pr tusen innevånare, lägga till siffrorna för de tusen som inte alls brukar alkohol. Rent siffermässigt skulle då siffrorna stiga, och det gör de nog i praktiken också.

Anslagen till dylik verksamhet kan genom det resonemanget då ej sättas under begreppet nådegåvor eller understöd. Kan man inte hellre tala om en investering som räntar sig på så sätt att folkhälsan höjes, mindre anslag till nykterhetsvårdande åtgärder o. s. v.

Men det är ett synnerligen litet antal loger som har lyckats få några sådana kommunala anslag. Varför det inte kommit flera är svårt att säga, men det har väl sina orsaker. Det verkar som om logerna på något sätt skulle vara blyga, eller inte komma sig för. Eller är det på så sätt, som en svarat, att det är bäst att klara sig själv?

Vi har sparat ur, när det gäller kontakten med våra kommuner. Vi skall inte ta som primäruppgift att vara förargade över varenda utskänkingsrättighet som beviljas och ondgöra oss över de beslutade representanterna. Ett sådant ensidigt resonemang är trots allt negativt. Givetvis hälsar vi inte sådana beslut med tillfredsställelse. Men de medverkar många gånger till en irritation, som inte är nyttig för vår verksamhet; då är det bättre att verkligen se till att alla rättigheter skötes lagenligt och att klämma till överträdelserna. Där kan vi säkerligen påräkna hjälp även från våra s. k. motståndare. Nej, nykterhetsfolket bör gå in för mera aktiva uppgifter, när det gäller arbetet i framtiden.

Vems är felet? Ja, man kan inte begära att pengar skall komma utan att man gör något. Gör inte logen något nämnvärt, har ett aktivt handlingsprogram att gå efter, så är nog utsikterna till anslag ganska små. Lika förvånansvärt är det att i loger, där ledande kommunalmän är medlemmar, heller intet gjorts. Men sök nu åstadkomma en ändring!

Här gäller det i flera fall småkommuner, sådana som med all säkerhet inte har någon chans att få vara ensamma efter kommunsammanslagningen. Men

skulle några hundra kronor ha en så stor betydelse på uttaxeringens storlek? I något fall skulle det kanske gå på någon ettöring. Men våra landskommuner har, och kommer att i framtiden få ännu större bekymmer med flykten från landsbygden. Det är inte endast tråkigheten på landsbygden som verkar. Problemet är mycket större. De unga människorna dras dit där de kan få sin utkomst någotsånär nöjaktigt klarad. Det går bättre i städerna och tätorterna.

Men om vi skulle gå tillbaka till tråkigheten, eller ungdomens trivsel på landsbygden, så finnes det nog åtskilligt att göra. Lokalfrågorna är brännande på många platser. Ungdomens möjligheter till utbildning likaså. De här problemen har vi godtemplare sysslat med i många år men nu kommit på efterkälken, och vi har förresten inte heller ekonomiska resurser att lösa dem. Men vi har en smula erfarenhet. Kan vi inte satsa den?

Ta ett s. k. bordssamtal med några av kommunens ledande män, diskutera genom frågorna, tala om vad logen vill och kan göra, kom sedan överens om att logen, samarbetskommittén tillsammans med nykterhetsnämnden, skolstyrelse eller annat lämpligt organ går in för att göra något. Upprätta ett förslag, kostnadsberäkna det, så skall vi nog finna att våra representanter i kommunerna ej är så ovilliga eller så ointresserade för nykterhetsfrågan, att det ej skulle gå. Men det är så att man vill ha valuta för sina pengar, i det här fallet påtagliga bevis. Och det kan man få genom nykterhetslektioner i våra skolor, trafikpropaganda, ungdomsaftnar och mycket annat. Bara man sätter igång. Vi ska ha besväret och kommunen hjälper till med kostnaderna. Den regeln kan anses vara rimlig.

Alla partier har uttalat sig om stöd för ökad folknykterhet och t. o. m. varit medarrangörer, när det gällt anordnandet av Folknykterhetens dag. Känns det inte som om det på något vis skulle ha vänt, eller är det motstånd, som vi har trots ha emot oss, bara en chimär? Brist på upplysning alltså!

Vi står nu inför starten i praktiken av Godtemplarordens folkuppbåd. Det är inte meningen att detta endast ska stanna på papperet. Inte heller ska vi ta Amerikaressan som huvuduppgift, den kunde förresten gärna varit borta. Nej, vi måste försöka få fram en plattform till ett förtroendefullt samarbete, och den kontakt vi först skall knyta i distriktet, är med våra kommuner.

Fyrbåken

Organ för
Medelpads distrikt
av I. O. G. T.

Red. och ansv. utgivare:

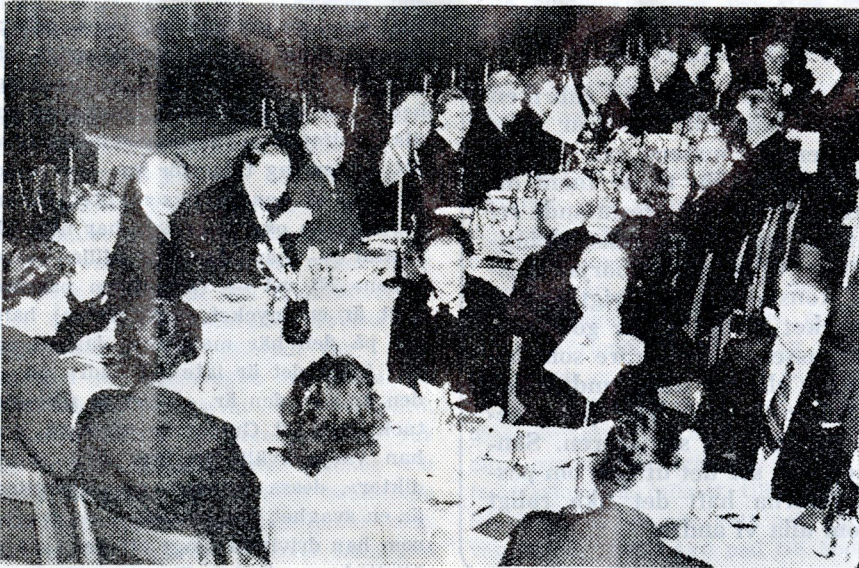
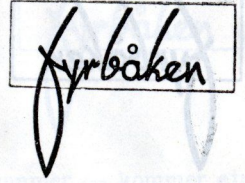
H. Norling, Kyrkogatan 24,
Sundsvall.

Prenumerationspris 2 kr.
Postgirokonto 77 15

Nya Samhällets Bok- & Accidenstryckeri
Sundsvall 1947

677

Midsommarstämman i Trondheim

En bild från den festliga välkomstfest östersundarna arrangerat i sitt ståtliga ordenshus.

Förarbetet för samarbetet mellan Medelpad-Jämtland och Trondheims distriktsloger bedrivs med snabb takt och sista fasen bestod av ett sammanträde i Östersund den 23 februari. De delegerade beslutade där definitivt om ett större midsom-

marmöte i Trondheim denna sommar. Stämman kommer att pågå tre dagar och kommer bl. a. att inkludera en fjordtur och en midsommarfest enligt svenskt mönster. Cirkulär om denna sak kommer inom kort att tillställas LD, kontaktsmän och SGU-ordförandena i distriktet.

HJÄRNTRUSTEN

kommer

med en ny överraskning inom kort enligt vad v. u. omtalar. Det kommer att bli en heldag, en fest av minst lika originellt slag som det föregående endagslaget. Preliminärt kan det meddelas att festen kommer att få en synnerligen internationell prägel och att ett antal hedersgäster kommer att inbjudas. Hjärntrusten har emellertid funnit att det är alldeles fel som skett tidigare att hedersgästerna trakteras gratis. För att radikalt bryta med denna tradition har det beslutats att hedersgästerna denna gång i stället skall få betala dubbelt så mycket som alla de övriga. På den grunden kan man närapå befara att det bara blir hedersgäster som kommer och det är na-

turligtvis bara trevligt. Slutresultatet av Fredsgåvan kommer att kungöras vid heldagens fest och segrarlogen ägnas en särskild uppmärksamhet. Vilken detta blir är alldeles omöjligt att förutsäga nu då striden står hård mellan åtminstone fem. Ett par outsiders kan dessutom väntas överraska.

Distriktslogens årsmöte

Beslut har fattats om att årets distriktslogemöte kommer att hållas i Ordenshuset i Sundsvall under pingsthelgen. Arbetsplena och samkväm kommer att omfatta två dagar. Årsmötet kommer att ges en extra festlig prägel, därigenom att en delegation från Trondheims distrikt kommer att delta. Förmodligen kommer högtidstalet även att hållas av en norrman.

Logen Stridshjälten

som håller till i Värstaborg arbetar med verklig energi och har tydlig anammat den rätta »folkuppbyggandand». Fyrbåken får regelbundna rapporter från logen och vi kan endast beklaga att vi kommer ut så sällan med tidningen. Tyvärr blir det mesta i ren referatform gammalt innan ett nytt nummer utkommer. Nu tänker naturligtvis en och annan som så: En underlig redaktion det där. Dom skriker efter referat i tid och otid och när dom äntligen kommer så får man leta förgäves efter dem i spalterna. Är det då inte lika bra att låta bli att sända referat. — Nej. Riktigt så är det inte. Vi är fortfarande lika angelägen att få meddelanden från så många loger som möjligt och en och var förstår säkert att Fyrbåken blir mer läsvärd om det förekommer små glimtar från arbetet ute i bygderna. Alla tycker det är roligt att läsa från sin plats. Även om nu inte Stridshjältens alla referat kan beredas plats i den form de kommer, så studerar vi dem med intresse och skriver själv om det till en sådan här liten stump. Vi har ju observerat att Stridshjälten lika energiskt serverar dagspressen och då kan det ju vara enbart roligt att få läsa några andra formuleringar i Fyrbåken. Välkommen alltså med meddelanden till Fyrbåken, var och en från sin ort.

Våra program

Bra arbetande ungdomsloger och ungdomsföreningar — ja varför inte även grundloger — frågar ofta efter litteratur för bra program. Nu har Lärarnas Nykterhetsförbund utgivit »Våra program» och hittills har utkommit tre delar.

Den första delen heter Handledning i fritidsarbete och innehåller bl. a. ett särskilt avsnitt om rytmorkester med utförlig beskrivning över hur man själv förfärdigar instrumenten. Detta häfte kostar 1 krona.

Andra delen heter Hälsan framför allt. Det innehåller föredrag, arbetsbeskrivningar m. m. Pris 60 öre.

Tredje delen heter Nykterhet — en bättre livsföring. Även denna del innehåller bra föredrag och uppslag till arbetsuppgifter m. m. Pris 60 öre.

Pröva dessa skrifter i er samman slutnings programarbete. J. N.

En IOGT-resa till USA

planeras i samband med vår Ordens 100-årsjubileum 1951. Kostnaden för resan beräknas till mellan 1.500—2.000 kr. För ändamålet är en sparklubb anordnad genom Postsparbanken till vilken ordensmedlemmar kan få via postgiro insända sparmedel och få dem gottskrivna på eget konto. Upplysningar och anmälningsblanketter till sparklubben kan fås genom Godtemplarordens resetjänst, ordf. Knut Andersson, Alströmergatan 32, uppg. 19, IV, Stockholm.

Ordens internationella organ

The International Good Templar, utkommer med fyra häften per år. Den tryckes huvudsakligen på engelska. Men artiklar på tyska, franska och skandinaviska språk förekommer även. Här har våra språkkunniga medlemmar en utmärkt möjlighet att följa med Ordens arbete ute i världen och få del av främmande folks syn på Ordens problem. Att läsa The International Good Templar inför världsstorlogemötet bör givetvis vara av stort intresse.

Prenumerationen sker enklast genom Ordens förlag. Sätt in avgiften, kr. 2.—, för år 1947 på Oskar Eklunds bokförlags postgirokonto nr 669, Vasagatan 9, Stockholm C., och anteckna på kupongen namn och adress samt uppgift om att avgiften avser The Int. Good Templ. 1947. (Vid rek. mot postförskott 2.25).

Sumpen och källan

Det finns en sump, dit alla små, hycklande och fega själar samlas. Även om de än så mycket hata varandra inbördes, så bära de dock alla samma märke och ha samma mål.

Och det finns en klar källa, där alla ärligt och modigt strävande mötas: den eviga sanningens källa. Komma de än på helt motsatta vägar — de sammanträffa dock. Synas de än bekämpa varandra, så tillhöra de likväl, lika fullt, samma brödraskap. Ty liksom det onda är ett, så är även det goda i grunden endast ett.

Ragnar Jändel.

Si och så och så och si...

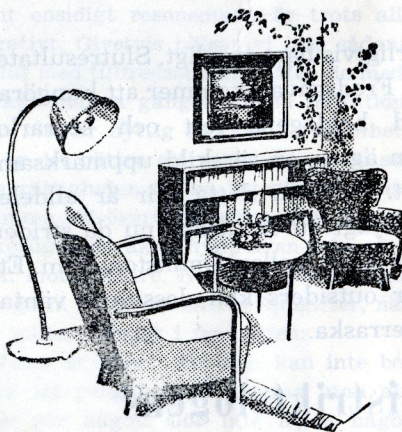
Si och så

och så och si, som rubriken lyder härintill, skildrar inte godtemplarbussens syn på resultatet av sin turné inom distriktet, utan är uteslutande ett utslag av författarens skämtlymne. Vilket till en början måste konstateras. I övrigt är det mycket riktigt en av godtemplarbussens passagerare som berättar glimtar från rundturen i Medelpad. Han har själv presenterat sig i signaturen. Sannerligen ser det ut som om passagerarna haft det lika roligt som alla vi andra.

Du får förlåta mig käre läsare om jag så att säga »tränger mig på», men »en annan» har också fått liksom lite skrivklåda, något som inte händer så ofta förresten — och det kanske är lika bra det. Nu har jag i alla fall slagit mig ned vid något som en gång i tiden var en bra skrivmaskin — på vars »vita» tangenter tvenne pekfinger just nu söker efter de rätta bokstäverna. Det går inte fort — men det går sakta, och så är det som sagt inte så bra. När man skall stå och hoppa i en gammal buss på en 2000-milafärd

runt om i de svenska bygderna, och på många gånger ej så förstklassiga vägar, så är det väl inte så underligt heller om man blir litet omskakad och illa medfaren — skrivmaskinen alltså, det är den jag talar för nu — vi andra dödliga, vi har ju liksom litet lättare att anpassa oss. Dessutom har min vän Gustaf — han den där »lilla tjocka saken» Ni vet — (som inom parentes sagt är en mycket stark sådan) hamrat på den här maskinen, dag ut och dag in så det är inte att undra på att den är som den är. — Det är förresten tack vare att Gustaf är så stark, som han varje kväll får läsa sina »korta dikter», dessa »dikter» som egentligen är en svaghet hos honom — en svaghet som han drivit så långt att det i stället blivit hans styrka. En stark karl denna vecka alltså. — Men det var inte om min gode vän som dessa rader skulle handla — men det är så där — man »slår sig ned, gör en inledning och sedan — ja sedan blir det något helt annat än vad man från början tänkt sig. — A' propos att anpassa sig ja — så är det något som man får lära sig när man är ute på en sådan här turné — som t. ex. vi med Godtemplarbussen. Nytt folk och nya platser varje dag. Små och stora, dåliga, bättre och bra lokaler. Ena dagen är det så och den andra si, under det att det på en tredje kan vara både si och så. Spännande är det dock alltid och särskilt var detta fallet här förleden då vi besökte Vivansborg. Då spelade vi nämligen upp ett så gott som helt nytt program, och det vilade faktiskt litet av premiärnervositet över patrullen, blandat med inte så litet av nyfikenhet hur det hela skulle slå. Om publiken skulle ha samma uppfattning som vi, om vad som är roligt och om den där kvickheten skulle »gå in» s. a. s., eller om den skulle strykas i fortsättningen. I stort sett så gick det hela bra — vi hakade upp oss litet grand, men det improviserades bort — och summan av kardedramat blev en bra föreställning med fin-fin stämning och ett 250-tal åhörare. Om man sedan betänker att det är en ren propaganda för nykterhetssaken och i all synnerhet för Godtemplarorden, så måste resultatet anses vara gott. Så var det alltså i korta drag den kvällen.

Litet mer utav si var det däremot lördagen den 25 jan. Då uppställde sig nämligen det problemet, var vi skulle göra av allt folket som vi misstänkte skulle komma. Vi gästade då Ljustorps

**Möbler
Mattor
Gardiner**

Engelfeldts

TELEFON (växel) 55 820

socken över helgen, med föreställningar på lördag i Mellberg och på söndag uppe i Bredsjön. I Mellberg spelade vi upp i pensionatets matsal, som har ett cirka 70-tal sittplatser. (»Energö, ombudsmannen, lär visst ha haft ett 90-tal personer när han var där med sin »trolleriprofessor» m. m. och då var det »spikat», som det heter.) Tack vare vår högtalarpropaganda »stuvade» vi nu in 140 betalande — obs! betalande — dessutom var det fullt i kök och kafélokaler som inte alls kunde följa med, i varje fall inte så något utav det som försiggick och framfördes på den av »källarmästaren» provisoriskt uppspikade scenen. Sämjan var i alla fall god och stämningen den bästa och även om det var varmt som i en bastu, i synnerhet för oss agerande, så var det en rolig föreställning. Mycken och trevlig ungdom, som vi även bekantade oss med, till en del, påföljande dag. Ett härligt skidföre lockade nämligen ut Arne (pianisten — han som ser så bra ut, som Gustaf säger om kvällarna) och mig själv i den underbara terrängen, och efter att ha saxat oss upp på de högsta bergstopparna, beundrat utsikten över dalen o. s. v. — träffar vi så ett gäng ungdomar idkande utförsåkning. Vi stöter naturligtvis till, blir avtackade för kvällen förut och snart är karusellen åter igång. Utför backen virvlar flickor och grabbar omvartannat — spåren görs längre och djärvare, varför flickorna och även en del av grabbarna oftast kommer på magen utför det sista »stupet», som kräver litet mera driven teknik. Man »tråkar» och skojar med varandra och det är just så som det skall vara klämmiga och spänstiga ungdomar emellan. Utför backen rutschar Ingrid, käck och sportig i slalombyxor och röd jacka och med det ljusa håret fladdrande kring sitt huvud, men även denna gång hamnar hon med huvudet före i en snödriva, och medan hon försöker få lite ordning på sig själv och sina skidor bevaras detta medelst min kamera till eftervärlden. Tage lyckas precis lika bra, bara med den skillnaden att han hamnar på ryggen. Klart för nästa! »Medelpadsmästarinnan i rovslagning» anmäles. »Skulderbladets» utsände reporter gör i ordning sin ka-

mera för tagning, men Asta gäcker dock hans önskan att få en bild av henne i sin »specialgren» genom att ta' ett betydligt mycket enklare spår.

Så småningom bär det iväg hemåt och efter ett »störtlopp» på en krokig skogsväg ned mot byn, smakar det gott med eftermiddagskaffe, som under gemyntligt samspråkande intages på pensionatet.

På kvällen sticker så bussen med besättning och fripassagerare iväg till Bredsjön, och den resan blev något av både si och så. Själva arrangementen var det ju inget fel på och föreställningen fick ett så gott som vanligt förlopp. På grund av att både piano och orgel saknades, så blev det en del omkastningar i det »ordinarie programmet», men stämningen var den allra bästa redan från början och godtemplarlokalen fullsatt till sista plats. Så långt var ju allt gott och väl. Det var när vi skulle åka ned till Mellberg på natten som det började. Efter en 2 km:s resa ville den under de senaste dagarna mycket nyckfulla bussen inte längre, och det hjälpte inte att Lasse klappade om den som aldrig förr. Inte så mycket som ett hostande gav den ifrån sig, trots att vi samtliga slog ihop våra »kloka huvuden» när det gällde att finna felet. — »Avstigning» — kommenderade våran »führer», Lindroth, och så anträdde fyra just då inte så »glada aktörer» plus »fripassagerarna» en 5 km:s promenad ned mot Lagfors i den stilla men inte allt för kyliga natten. (Greta — patrullens kvinnliga inslag — åkte privatbil hem och fick därför inte vara med om det här lilla äventyret). En »förelöpare» skulle skaffa en taxi åt oss, varför sängen som »klingar» ur hesa strupar: »Kommer

— kommer ej, kommer — kommer ej», är ganska befogad. Vi hinner i alla fall ända ned till Lagfors, och där inväntar vi så en »droskchaffis», som uppväckt ur sin djupa sömn medelst telefon (bra uppfinning) kommer oss till undsättning, och kl halv tre är vi åter »hemma». Si-så-där slutade alltså detta äventyr och i och med detta skulle det väl också vara lämpligt att sätta punkt och slut för dessa kanske allt för långa utsvävningar, samtidigt som vi skickar en hälsning till alla våra vänner här i Medelpad.

Liden den 1 febr. 1947.

»Den långa räkeln»
även Öhrn kallad.

Bok eller film

De planerade kommunsammanslagningarna runt om i våra bygder aktualiserar helt säkert ett ökat intresse för hembygden, dess liv och historia. På många håll funderar man på hur man på ett lämpligt sätt skall kunna bevara för kommande generationer en minnesbild, som har något att berätta om ens gamla hemsocken. Godtemplarlogen på platsen skall inte vara rädd för att ta ett initiativ som kan om-sätta dessa tankar i praktiskt handlande. Antingen genom en bok, som så att säga kan bli var mans egendom, eller genom en bygdefilm, som väl mera levande kan återge dragen av ens hembygd, dess natur och arbetsliv vid en viss tidsperiod. För åstadkommande av en bok finnes institutioner som välvilligt brukar bisträcka med anslag, och då det gäller filmens ekonomiserande kan man liera sig med andra föreningar, uppvakta enskilda, korporationer och kommunala myndigheter.

Boken såväl som filmen har sin uppgift, både som ett dokumentariskt aktstycke och som en källa och ett underlag för studiecirklar och andra som önskar tränga djupare in i sin hembygds kulturella liv.

Birger Grip.

Skapa i samverkan

Konsum Erikslund

Foto *
ENGSTRÖM

Innehavare:

ALBERT ENGSTRÖM

Porträtt &
Serie-ateljé

Oscar Olsson rapporterar friskt arbete i det återuppståndna tyska IOGT. En enda loge lyckades arbeta illegalt genom alla nazistären. Även nu har logerna att kämpa mot en viss »underjordisk nazism» som inte kan med deras demokratiska propaganda. 9 distrikt, 85 loger, 6.000 medlemmar — det låter inte mycket men det är en god början.

Ombudsmannen

Konstutställning för godtemplare

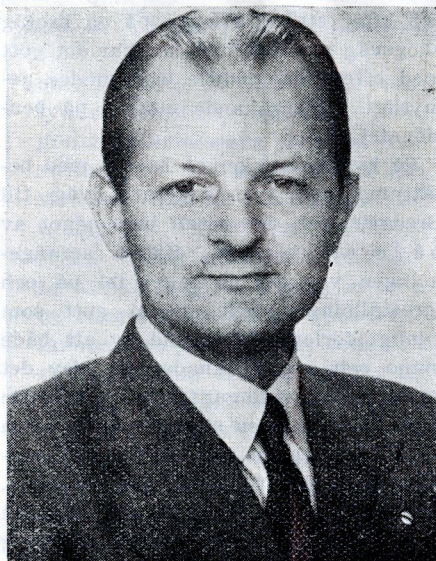
Planer har framkastats på att anordna en konstutställning med amatörmålare och skulptörer som samtidigt är godtemplare. Idén — som onekligen är mycket god — har sammankopplats med en aktion för konstnärlig utsmyckning av ordenslokalerna. Medel till detta skulle just anskaffas genom den planerade konstutställningen enligt särskilda linjer, som diskuterats. Förfrågningar om utställningen kan göras hos DS, vilken även tar emot anmälningar till deltagande.

CFN:s allmänna utbildningskurs

Centralförbundet för nykterhetsundervisning anordnar en allmän utbildningskurs i alkoholfrågan för ungdoms- och studieledare m. fl. under tiden 30 juni—19 juli 1947 på Jordbrukets föreningsskola Sänga-Säby utanför Stockholm. Kursen omfattar bl. a. alkoholbrukets individuella och sociala verkningar, nykterhetsundervisningens metoder, det samhälleliga nykterhetsarbetet samt folkrörelsernas verksamhet för nykterhetens främjande — särskilt deras verksamhet bland ungdom. Kungl. skolöverstyrelsen utdelar till 50 deltagare stipendier à 100 kronor till täckande av inackorderingskostnaderna m. m. CFN ämnar därjämte söka att hos olika organisationer utverka tilläggsstipendier till resekostnaderna. Inackorderingen vid folkhögskolan kostar 5 kronor per dygn. Ingen kursavgift förekommer.

Före kursen skall deltagarna läsa Brevskolans kurs i alkoholfrågan, ev. ytterligare någon litteratur efter särskild anvisning.

Ansökningar till kursen ingivas till Centralförbundet för nykterhetsun-

Ombudsman Harry Andersson har nu fullgjort sin tjänst i Medelpads distrikt och hans sista »officiella handling» torde bli deltagandet i hjärntrustkonferensen. I sin slutredovisning konstaterar han att arbetet mest givit upphov till optimism och att vi har skäl att se med tillförsikt på framtiden. Ombudsmannen har utfört ett mycket värdefullt och gediget arbete inom distriktet och hans verksamhet har i hög grad bidragit till ökad stabilitet i logerna. Han har också lyckats ingjuta den optimism han själv är besjälad av i de flesta loger han besökt. Fyrbåken tackar för gott och fruktbringande arbete.

Om jag summerar min intryck från min verksamhet som ombudsman inom distriktet, blir det ett absolut plus för optimismen.

Visst har jag varit med om pessimism, bottenlös pessimism, som nästan gränsat till vrånhet mot den rörelse de tidigare tjänat och vilken de innerst inne fortfarande älskar. Förhållandena har gjort dem till så-

dervisning, Tunnelgatan 19, Stockholm, senast den 15 april.

I ansökan skall lämnas uppgift om ålder, yrke, eventuellt medlemskap i organisationer av olika slag samt de meriter, som den sökande i övrigt vill åberopa. Vidare bör uppgivas, huruvida ansökan tidigare ingivits till någon av CFN:s allmänna utbildningskurser.

summerar

sina intryck

dana. Godtemplarorden har närmast bakom sig decennier av tillbakagång och motgångar. Hur de trognaste då än stretade emot, gick det utför. Man satte ryggarna till, armarnas muskler spändes — ingenting hjälpte. Medlemskurvan gick ned. Det var i denna ojämna kamp som många blev pessimister. Livtaget med motgången förkvävde den idéernas låga som värmdes. Därför blev de pessimister. Men inte alla besegrades. Några höll ut. Det är detta, att inte alla gav upp i denna ojämna kamp, som är anledning till att man kan vara optimistisk även i nuet och för framtiden.

Ett annat tecken är också glädjande. Medlemskurvans rusch utför har bromsats upp. En uppåtgående tendens kan spåras. Nytt blod tillföres nu rörelsen i form av nya, unga och av pessimism obefläckade medlemmar. Men det gäller att ta vara på detta nytillskott på rätt sätt. De nya som kommer med och ofta tas in under fest och högtidliga former måste lära sig förstå, att det inte bara kan vara fest. Det måste finnas något inom våra loger, som kan kallas föreningslivets vardag. Inte alla sammankomster kan vara fester med goda program. Något så trivialt som organisationsfrågor, val, rapporter och cirkulär måste finnas för att hålla det hela igång. Men detta måste skötas av medlemmarna själva. Det skall inte vara ett fåtal som skall ha allt detta om hand. Härfor dras allas medverkan. Man tycker att medlemskap i föreningslivet numera ger för lite. I påståendet allas medverkan ligger lösningen. Det skall vara vetskapen att få vara med i en skapande rörelse, som ger mening åt medlemskapet. Är det f. ö. inte en beklaglig negativism att förklara att medlemskapet inte ger något. Skulle inte funderingarna formuleras så, vad gör jag för att mitt medlemskap skall be-

Fyrbåkens idrottssida

GODTEMPLAR-MÄSTERSKAPEN

på skidar en fest i sol och köld

Kylan stod tät som en londondimma hela veckan före godtemplarordens riksmästerskap på skidor i Sundsvall och DIL Gösta Nordberg och organisationskommitténs ordförande Reinhold Petersson skakade många gånger med stort bekymmer på huvudena och undrade hur det egentligen skulle sluta. Kylan var ju faktiskt lika skarp som den mestadels numera plägar vara i Central-europa och annorstädes närmare ekvatorn.

Med en beslutsamhet som gränsar till det otroliga bjöd emellertid dessa båda herrar och alla andra som var engagerade i den väldiga apparaten kung Bore ett högeligen bistert anlete och tydligen blev den gode monarken betänksam och beslutade sig för att retirera i god tid. Den stora dagen ingick med »futtiga» fjorton grader och strålände sol, som glatt letade sig ner bland träden och granskade den finurliga banan, där godtemplare från när och fjärran en stund

tyda något för min förening. Vore det för djärvt att tillämpa det ekonomiska livets grundlag om att endast produktion skapar mervärden även på föreningslivet. Det personliga värdet av medlemskapet stiger i samma grad som den personliga insatsen i rörelsen blir förverkligad.

Förhållandet att i många av våra looger råder »gubbvälde» tas av en del yngre medlemmar som intäkt för att slippa göra något. Nog är det sant att »gubbvälde» ibland förhindrar en behövlig förvring. Här får givetvis göras revolution. På de allra flesta håll råder säkert ett frivilligt »gubbvälde». De har med sin okuvliga insats lyckats hålla ihop det hela över den värsta tiden. Och denna envishet har gjort stor nytta. Men innerst inne längtar dessa gamla att nya arbetsvilliga krafter skall ta vid. Här beror det på de unga, att de inte förklarar sig beredda till den insats som deras medlemskap förpliktar till.

Men det gäller inte bara att träda fram och låta sig beklädas med den eller den förtroendeposten. Det gäller att i denna förtroendeställning visa sig förtjäna förtroendet. Det gäller att ge något. Detta något måste vara inspiration, djärvhet och idealitet. Impulser hämtade ur vår rörelses grundsatser. Demokratins in-

nersta väsen, broderskapstanken och internationalismen måste bli levande verklighet i vårt tankeliv. Bl. a. Reformatorn, ordensorganet, har kulturartiklar som avser att öka vår ideologiska underbyggnad vi så innerligt behöver. Reformatorns artikel »Argument i vår kamp» säger redan i rubriken vad den avser. »Idéer och uppslag» ger oss anvisningar om föreningsarbetets vägar till aktivitet och samling.

Beträffande det praktiska, organisatoriska arbetet i övrigt kan ingen numera klaga på att det saknas arbetsuppgifter. I folkuppbådets tecken har utarbetats ett omfattande arbetsprogram för tiden fram till hösten 1948 och härvidlag kan ingen klaga på uppgifternas mångfald. Alla lämpar sig inte på alla platser. Detta är heller inte meningen. Det gäller för varje plats, för varje loge att välja ut vad som för deras lokala förutsättningar passar bäst. Det som göres skall göras ordentligt.

Som jag inledningsvis anförde, har jag övervägande optimistiska intryck av ställningen ute i distriktet. Medelpad klarade sig bra i folkuppbådets första omgång. Låt sommarperioden som väntar bli en folkuppbådssommar för alla looger. Jag tror på framgång för Medelpads godtemplardistrikt. **Harry Andersson.**

Jack Helligren, ung som godtemplare, men gammal som skidåkare, blev bäste medelpading.

senare jagade varandra allt vad tygen och bindningarna höll.

Bores elaka attityd hade emellertid till följd ett ganska stort manfall bland åkarna och bl. a. uteblev Rudolf Bäckström från Kramfors. En som inte hade något speciellt att erinra mot detta var säkerligen Olle Holmgren från Lycksele, vilken tydligen ganska komfortabelt kunde ta sig runt på segrartid. Argaste konkurrenten blev nu vår egen Jack Helligren, vilken dansade fram med samma glada uppsyn som alltid och säkrade en god andraplacering. Medelpadingarna kunde också glädja sig åt Erik Wiklunds och A. Viklanders goda insatser i seniorklassen.

Men även i övriga klasser stack medelpadingarna upp. När såg man väl f. ö. en sundsvallsseger i längdloppning på skidor? Mannen som stod för den

bravaden var 36-åriga Ture Engström i oldboysklassen, en spänstig »yngling» mer än de flesta:

— Nog kom det litet överraskande, säger han. Trodde inte att jag skulle klara av fjolårsmästaren Jonsson från Krokomb. Jag var ju efteranmäld och fick starta först. Nu kände jag banan ganska väl sedan tidigare, ty jag har varit med och lagt den bitvis, men inte trodde jag att jag skulle bli mästare. Men det måste ha gått undan bra.

Aven damklassen blev en hemmatriumf genom Clary Wiklund från Medelpads speciella skidkommun, Selånger. En och annan hade nog tippat Hälsinglands Greta Nilsson som segrare, men Clary kunde konsten att hålla undan och det med besked. Hon reste sedermera till SM med Selångers lag och det gjorde som bekant ifrån sig på bästa sätt i den samlingen.

I juniorklassen gjorde Birger Lundkvist från Bjästa en populär insats och han bestormades av gratulanternas rad när han störtade in i målet.

Birger själv såg sig lite misstänkt omkring, då gratulanterna trängde på med sina framsträckta nävar:

— Har inte Boman bättre tid, undrade han?

Boman var hans logekamrat och hade tidigare under säsongen slagit honom i alla de tävlingar de tävlat gemensamt. Men det hade nu inte Boman denna gång.

— Det är min första seger i en tävling i år, och den var inte precis väntad men så mycket mer välkommen.

Här log han belåtet och pekade på pjäxan, där sulan glappade lös.

— Tur hade man också att inte bindningen lossnade.

Det var inte att missta sig på att av dagens samtliga segrare så visade Birger Lundgren upp det gladaste ansiktet. Segraren i ungdomsklassen hette Bert Engelbertsson och är från Erikslund. Då var det mer oväntat att Gunnar Palmér skulle bli trea. Enligt utsago var det nämligen hans första skidlopp i år och han ställde upp egentligen bara för logens skull. Palmér är en sällsamt lovande idrottspojke på flera än ett område, och framför allt är det bandyn som lockar. Men varför inte på allvar också prova på skidans lekar . . .

Deltagande i evenemangen före tävlingen var inte över sig stort och inte heller under tävlingen var det överbefolkat. Vid prisutdelningen däremot och vad som följde senare var det »spikat»

Olle Holmgren,
Lycksele, forlade in på snabbaste tiden i seniorloppet och dokumenterade sig sedermera på SM ytterligare som en framstående löpare.

och stämningen låg åtskilliga hundra grader över den som var rådande utomhus. Den försämrades heller inte precis av att varenda deltagare i RM fick sitt pris.

Prislistorna fick följande utseende:

- Seniorer 30 km.**
1. Olle Holmgren, Lycksele .. 2.10.42
  2. Jack Hellgren, Torpshammar 2.14.37
  3. Erik Wiklund, Njurunda .. 2.14.54
  4. Arild Wiklander, Tynderö .. 2.20.01
  5. Rune Burtu, Ljusdal .. 2.20.31
  6. G. Bjelkström, Nordandede .. 2.24.59
  7. Stig Pettersson, Österbybruk 2.25.04
  8. Rune Eriksson, Erikslund .. 2.26.27

Clary Wiklund,
tog säkert hem potten i damklassen.

9. Yngve Björklund, Björkönen .. 2.28.20
10. August Grip, Hassela .. 2.29.07
11. Arne Strid, Hassela .. 2.34.53
12. Nils Östman, Bredsjön .. 2.35.29
13. Arne Näsman, Hassela .. 2.35.36
14. Axel Boija, Njurunda .. 2.40.50
15. Tage Ledin, Eskilstuna .. 2.44.34

Damer 10 km.

1. Clary Wiklund, Selånger .. 0.59.51
2. Gunnel Wiklander, Tynderö 1.02.09
3. Greta Nilsson, Bollnäs .. 1.02.41
4. Edit Hylander, Härnösand .. 1.04.55
5. Marianne Tiderman, Stockviksverken .. 1.05.07
6. Anna-Lisa Eriksson, Selånger 1.06.02
7. Anna Hedkvist, Böljan .. 1.06.34
8. Karin Johansson, Selånger .. 1.10.04
9. Gerda Nyberg, Loning .. 1.10.25
10. Anna-Lisa Bergqvist, Loning 1.15.46

Juniorer 15 km.

1. Birger Lundgren, Bjästa .. 1.10.00
2. Martin Udén, Björkönen .. 1.11.01
3. Kjell Westling, Husum .. 1.11.20
4. Rune Hägglund, Husum .. 1.11.32
5. Sigvald Boman, Bjästa .. 1.11.36
6. Bertil Åsberg, Alsen .. 1.11.57
7. Ragnar Berggren, Stöde .. 1.12.12
8. Karl Malmström, Husum .. 1.12.45
9. Lars Eriksson, Selånger .. 1.13.51

Thure Engstrom,
Sundsvall, klarade av en populär seger i oldboysklassen.

10. Bengt Nilsson, Sundsbruk .. 1.14.15
11. Helge Näsholm, Nordingrå .. 1.15.09
12. Helge Ring, Bergsjö .. 1.15.36
13. Per-Ola Larsson, Bergsjö .. 1.18.35
14. Ivar Fröjd, Bergsjö .. 1.18.55
15. Arne Östlund, Torsåker .. 1.20.03
16. Leif Olsson, Strand .. 1.24.32
17. H. Bjelkström, Erikslund .. 1.31.06
18. Runo Rosin, Sandarne .. 1.31.26
19. Almer Larsson, Tynderö .. 1.33.09

Oldboys 15 km.

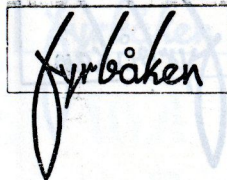
1. Ture Engström, Sundsvall .. 1.10.27
2. Einar Svahn, Näsvisken .. 1.11.28
3. Algot Jonsson, Krokomb .. 1.14.56
4. Thure Johansson, Fränsta .. 1.19.44
5. Conny Grees, Njurunda .. 1.23.15
6. Gustaf Eriksson, Svartvik .. 1.36.31

Ungdomsklassen.

1. Bert Engelbertsson, Erikslund 51.25
2. Bertil Åsberg, Hassela .. 52.10
3. Gunnar Palmér, Skönsberg .. 52.26

Logen Ledstjärnan 50 år

— Det är »storur» i kväll, konstaterade en och torkade snön ur ögonvråna.

— Kanske det blir lika som den åttonde januari 1908, sa en annan.

— Då var stora kustlandsvägen blockerad i tre dygn, fortsatte den första.

Men i snöyran kom många godtemplare stretande till Skansen i Maj lördagen den åttonde januari 1947 och se, innan extrabussen var beredd att ta de »främmande» tillbaka mot staden hade vinden mojnät avsevärt. Det blev ingen »storur» och logen Ledstjärnan genomförde sitt femtioårsjubileum utan alltför stora förändringar i tågordningen. Visserligen snöade musiken in och kom inte fram förrän det var lagom

att sluta, men man kunde leva utan musik och man kunde sjunga bra ändock i den gamla historiska lokalen.

DS Hans Norling höll högtidstallet och fördjupade sig i utblickar i »alla tider» med allvarliga maningar till ungdomen. FDT N. O. Englund, en gång i tidernas begynnelse medlem i Ledstjärnan berättade minnen från tider som flytt och gav dessutom en lektion i ordens historia. Gustav Nilsson berättade också med en god portion humor ett och annat från den gamla goda tiden och KT i Njurunda Erik Wenngren lät sin hälsning från kretslogen och logen Stridshjälten åtföljas av många förnuftiga ord.

Tillgrens harem

Josua Tillgren, med. dr., professor och ivrig nykterhetsman, hade vid ett tillfälle hamnat på en fest där det förekom alkoholhaltiga drycker av skilda kulörer och styrkegrad. Prof. använde inte sina glas och detta förvånade i hög grad en dam av värld, som satt på andra sidan bordet.

— Förlåt! Men dricker inte professorn pilsner?

— Nej, det gör jag inte, sade prof. och vände upp och ned på spetsglaset.

— Va', tar inte professorn ens snapsen?

— Nej, inte ens snapsen tar jag. Man hann så småningom fram till vinet och till hennes nåds stora förvåning tackade professorn nej även till detta.

— Nej men, dricker inte professorn ens vin?

Nej, inte ens vin dricker jag.

— Men, säg mej, varför gör inte professorn det?

— Min religion förbjuder mig att dricka vin.

— Religion! Va' har professorn för religion då?

— Jag är muhammedan, sade prof.

— Muhammedan! De' va' märkligt.

Varför är ni muhammedan?
— Jo, saken är den att jag inte kan leva utan ett harem och islam är som bekant den religion som tillåter en man att ha ett harem . . .

Flyttar någon till Stockholm

Säkerligen. Men söker dessa flyttande grundlogemedlemmar och SGU:are kontakt med loger och avdelningar, då de kommer till Stockholm. En del gör det, men flertalet icke. Här i Stockholm får vi oftare än på andra håll konstatera, hur medlemmarna vid flyttning försvinner ur Orden. Då vi sent omsider får uppgift om de hitflyttande och söker upp dem, så har de ofta skaffat sig bekantskaper och umgänge utom Orden. Det är sedan inte gott att få dem med till en loge eller av-

delning, utan de går förlorade för oss.

Här måste en snabbare taktik tillgripas för att eliminera de fortgående förlusterna. Det betyder, att uppgifter om de hitresande bör vara här samtidigt med dem själva. Har den flyttande i förväg skaffat sig bostad i Stockholm — vilket inte nog kraftigt kan tillrådas i dessa bostadsbristens dagar — bör hemmalogen skaffa sig kännedom därom och genast sända adressuppgiften hit. Inte till DS, ty det tar onödigt lång tid. Sänd uppgiften till Nykterhetsfolkets rådgivningsbyrå, Tunnelgatan 19 B, 3 tr, Stockholm. Tel. 21 28 15. Kom ihåg att en adressuppgift, som kommer två veckor senare än medlemmen, ofta kommer för sent.

Byrån förmedlar även kontakt med icke medlemmar, varför även sådana — framför allt då det är fråga om ungdom — bör inrapporteras. Kanske vi här har möjlighet att värva dem för Orden, om vi omedelbart efter deras ankomst hit kan erbjuda dem medlemskap och kamratligt umgänge i någon av våra föreningar. Vid meddelande till byrån skall angivas om de hitflyttade är medlemmar eller ej.

K. E. Lindberg.

DT i Stockholms distrikt.

Ordenssyskon!

Vid reparationer och nybyggnader, vänd Eder då med förtroende till

Lyréns
Målerifirma

Telefon 4465.

Verkstad: Långgatan 71.
Sundsvall.

Vördsamt

Carl-Ivar Lyrén

UTFÖR ALLT INOM YRKET.

4. Birger Jonsson, Styrkan	53.11
5. Lennart Olsson, Tunadal	54.28
6. Göran Dahlin, Skönsmon	54.47
7. Einar Westrin, Bergsjö	55.36
8. Lars Vedin, Sundsbruk	55.53
9. Torsten Wedin, Björkö	56.35
10. Kjell Wiberg, Sandarne	57.43
11. Karl Åkerlund, Torrom	58.19
12. Paul Paulsson, Sundsvall	59.27
13. Ingvar Persson, Tynderö	1.00.03
14. Lennart Karlsson, Björkö	1.00.40

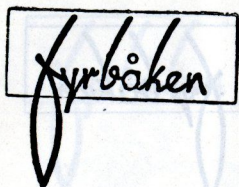
LAGPRIS.

Seniorer:

1. Logen Hassela Sköld, Hassela (Aug. Grip, Arne Strid, Arne Näsman)	7.39.36
--	---------

Juiores.

1. Nordens Kämpe, Husum (Kjell Westling, Rune Häggblad, Karl Malmström)	3.35.37
2. Bergsjö godt. gymn. IF, Bergsjö (Helge Ring, Per-Olo Larsson, Ivar Fröjd)	3.53.06

Informationskonferens

Intet nytt . . .

i Kramfors

Intet nytt under solen . . . Detta visdomsord gäller också klanket på dansen. Redan 1801 påpekar en insändare i Abo tidning att där man fått passion för dans fördärvas ofelbart både hälsa, skönhet och seder. »Många fruntimmer skulle dansa lagom om de visste varför de dansar. Men då de ej åsyftar något ändamål så kan de ej heller finna skäl att upphöra.

Många danser är uppfunna av smutsiga passioner och tjänar till intet annat än att lämna båda könen tillfälle att nalkas varandra på ett sätt som anständigheten eljest förbjuder. Blodet kommer i en jäsande rörelse, passionerna uppretas och den uti yrsel försatta själen bringas till längtan att uti ännu högre grad njuta det samma nöjet, dels att med denna njutning förena andra förnöjelser. Känslan av anständighet blir försvagad, och den hos en flicka alltid åtrådade blygheten avtager, så att hon så småningom avviker från sin naturliga vaksamhet i tal, uttryck och åtbörder. Sköna flickor, lämnerna de danser som så lätt bringar eder i fara. Hit hör framför allt valserna, vilka icke allenast för sina cirkelrunda rörelser är de skadligaste för hälsan, utan därjämte ibland alla danser de osedligaste och fräckaste. Jag vill fråga vilken karl som helst om han ännu kan behålla samma högaktning som förr för en flicka sedan han sett henne valsa? Den som valsade med henne kan än mindre därefter för henne bära någon aktning.»

Detta var som sagt ett vittnesbörd från 1801. Ungefär samma tongångar som för dagen.

Café METROPOL

KÖPMANGATAN 9. — Tel. 3964.

STALLET DÄR MAN TRIVS!

Extra gott kaffe; egen brödtillverkning.

Söndagen den 9 februari samlades i den nya staden Kramfors representanter för länets tre godtemplardistrikter till informationskonferens om folkuppståndets närmaste arbetsuppgifter.

I konferensen deltog som representant för folkuppståndsledningen assistenten på centralexpeditionen Bengt Jonsson. Av dennes anförande framgick att principerna nu ligger klara för kommande arbetsuppgifter fram till hösten 1948. Främst nu kommer Godtemplarsommaren 1947. Distrikt, kretsar och loger kommer att uppmanas anordna landskapsting och bygdestämmor. Då dessa föreslås förläggas under juli månad finnes möjligheter att ge dessa fester internationell karaktär genom anlitande av utländska gäster, som deltagar i Internationella storlogemötet i Stockholm.

En omfattande affisch- och skriftpropaganda planeras under sommaren i anslutning till de stora festarrangemangen till vilka cykel- och bilkorteger även skall förberedas. Campingläger ordnas.

Förtroende och vänskap bästa vägen

Förtroende och vänskap är bättre medel för att bota alkoholister än inspärning på anstalter. Alkoholism är ofta beroende av psykiska orsaker och härstammar från tidigare perioder i människans liv. En förändrad inställning till vederbörande är ofta det enda som behövs.

Den som fastslår detta är en av nykterhetsrörelsens folk, hr Sixten Pettersson i Älvsbyn i Norrland.

— Kan man finna orsaken till den enskilde individens alkoholmissbruk och dessutom finna rätt sätt att behandla honom, så skall man kunna rädda alla alkoholister.

Till Internationella storlogemötet, som börjar den 5 juli planeras sällskapsresor. Här är ett enastående tillfälle att göra internationella bekantskaper.

Godtemplarordens höstuppbåd 1947 kommer att slå rekord i olika avseende. Den kommer att pågå under tiden 6—12 sept. Den kommer att i stort sett omfatta följande.

1) Presspropaganda. 2) Utställningar anordnade distriktsvis. 3) Barnsamlingar. 4) Bilkorteger genomkörande distrikten. 5) Godtemplarveckan 1—9 november.

Slutligen föreligger planerna klara för sommaren 1948. Under denna kommer givetvis erfarenheterna från den nu stundande sommaren att bli av största betydelse.

Vid konferensen förekom rätt livliga diskussioner om de olika förslagen, men iett enhälligt antaget uttalande förklarade konferensen sin fulla anslutning till de föreslagna arbetsuppgifterna.

Men det fordras ett uppoffrande arbete från icke bara nykterhetsnämnder och anstalter utan också av alla nykterhetsvänner i vårt land om vi skall lyckas. Anstaltsvården är nödvändig i många, för att inte säga de flesta fall. Men den skall inte drivas för långt. Man skall inte hålla allt för styvt på den lagliga rätten att ha dem internerade i ett eller två år. Det är bättre att permittera dem efter 3—4 månader, eller varför inte efter 1 till 2 månader. Det kan bli återfall, men det kan också bli tvärtom. Men en förutsättning för en förbättring är att man tar hand om klienten redan när han stiger av fåget, där hans gamla supbröder väntar.

Bjud honom till din bostad, bjud honom på mat och kaffe, och diskutera hans arbetsförhållanden, ty arbete skall vara ordnat åt honom innan han kommer hem. Det bästa receptet: Bli alkoholists vän och du har en vän själv för hela livet och därmed en alkoholist mindre.

Rupert Bonnströms Måleriaffär

Fredsgatan 8

SUNDSVALL

Utför alla slag av måleriarbeten till humana priser

KOSTNADSFÖRSLAG PÅ BEGÄRAN

Tel. VERKSTADEN 2279 — BOSTADEN 1703

Lös inte vildjuret inom oss!

Expressens medicinske medarbetare skildrar alkoholism:

Alkoholens inverkan på det mänskliga beteendet är för välkänd för att behöva nämnas. Mindre väl känt är alkoholists själsliv, vars mest typiska drag är råhet till karaktären och bristfälliga intellektuella funktioner. Drinkaren blir ofta en utpräglad egoist utan hänsyn till dem som är beroende av honom. Utan skrupler avpressar han sina närmaste löften om pengar, egna inkomster använder han helst till sprit. Det etiska förfallet resulterar vanligen i att han utvecklar en grov lögnaktighet och inte heller tvekar många drinkare för stölder och bedrägeri. Inom sexuallivet lämnas mycket ofta rå oblyghet fritt spelrum.

Alkoholists omdömeslöshet kommer till sin rätt när det gäller att bedöma det egna eländet. Att medge egen svaghet kommer sällan i fråga, yrket får skulden (det finns inte något yrke som inte fått skulden), hustrun får skulden eller någon annan får skulden. Alltid finns det något att skylla på.

Den kroniske alkoholisten slösar gärna med löften att »aldrig smaka en droppe sprit mer» och talar så bestickande om sig själv att man nästan frestas att tro att det är en synnerligen moralisk och etiskt högtstående människa man har framför sig. Otaliga tragedier hade kunnat undvikas om sådana löften och försäkringar tillskrivits rätt värde, nämligen noll och intet. Många kvinnor hade då undgått ödet att binda sig vid och framsläpa sitt liv vid sidan eller rättare sagt i skuggan av en alkoholist.

Ej herre över mina handlingar.

Det är givet att alkoholisten på grund av sitt bristfälliga omdöme mycket lätt måste komma i konflikt med rättvisan. Dels får man räkna med att han ofta befinner sig i sådant tillstånd att han inte är herre över sina handlingar, dels förhåller det sig så att personer med kriminella tendenser ofta missbrukar alkohol.

På grund av bristande psykisk kapacitet bortses från risken, att tillfredsställa ögonblickets begär. Vidare råkar en alkoholist lättare än andra i ekono-

misk misär och befinner sig därigenom i situationer, som medför stora frestelser att t. ex. stjäla eller bedraga för att skaffa mat och pengar.

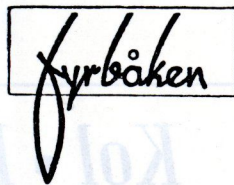
Enligt uppgifter från Sveriges officiella statistik (fångvärden), sammanställda av professor Dahlberg, är var sjätte person som ådöms frihetsstraff att betrakta som alkoholist. Praktiskt taget alla som döms för trafikbrott har varit druckna eller påverkade (99,1 proc.) .

Av dem som 1942 utskrevs från fängelse och straffanstalt var bortsett från trafikbrott endast 63 proc. fria från anmärkning ur nykterhetssynpunkt. Vidare har det visats att av alkoholister, som varit druckna eller påverkade vid brottets begående, fyra på tio återfaller inom tre år. Däremot är återfallssiffran för druckna som ej varit alkoholister endast två på hundra, alltså en markant skillnad.

Den okända bakgrunden.

Det ovanstående torde vara tillräckligt för att belysa vilken betydelse alkoholen har för brottsligheten och för frambringandet av asociala individer. Hur det skulle gå om det inte fanns någon sprit är omöjligt att yttra sig om, men det är inte troligt att samhället skulle bli avsevärt bättre då. Först när vi kan hindra människor från att bli alkoholister trots tillgång till sprit kan vi hoppas på att en markant bättring skall äga rum. Denna fråga sammanhänger med orsakerna till sådana psykiska defekter som möjliggör spritmissbruk, våldsdåd m. m.

Ett intryck, ofta förorsakat av tidigare upplevelser under uppväxtåren, spelar här en framträdande roll. Om detta tryck kunde avlägsnas, skulle måhända även en förbättring i människornas själsliga balans och hälsa inträda.

Ödets hjul

Den nyutnämnde kyrkoherden var på väg till sitt nya hem. Han satt länge tyst i funderingar över sin nya uppgift, och skjutskarlen hörde heller inte till de pratsamma. Men så kände prästen ett behov att få tala med någon om det han hade i tankarna.

— Det är underligt, sade han, hur ödets hjul kastar den ene hit och den andre dit.

Skjutskarlen teg, men lutade sig åt sidan och tycktes beskåda något på marken.

— Vad sitter du och ser efter frågade prästen efter en stund.

— Jo, sade den andre, jag sitter och sir hur hjulet slänger den ena lorten hit och den andra dit.

Konsum-baren

i Ånge har blivit en fullträff.

God och vällagad mat till

låga priser.

Inga drickspengar.

KONSUM ÅNGE m. o.

KONDITORI

Elegant
mentrivsamt

ORIENT

STORGATAN

5

SUNDSVALL

Tel. 4195

ETT HJÄLPMEDEL I BIBLIOTEKENS TJÄNST!

Vi förmedla till biblioteken böcker i biblioteksband med I. O. G. T:s märke. Starka och vackra band till billigaste priser.

Biblioteksrabatt och fraktfritt inom kortast möjliga leveranstid. Vi ombesörja katalogisering, signering och inklistring av datumblad och bokfickor och garanterar ett bibliotekstekniskt utförande i enlighet med officiellt fastställda principer.

En specialaffär för biblioteken!

BONNIERS BOKFÖRMEDELING — STOCKHOLM 3.

Kol - Koks
Byggnads-
material
Tegel
Trävaror

A/B. KOLIMPORTEN-LAURENTS
 Storgatan 26. Tel. Namnanrop.
 SUNDSVALL

polyfoto

— *det naturliga fotografiet*

48 olika bilder
 endast kr. **3.50** (inkl. oms.)

All slags fotografering utföres,
 såsom reklam-, hem- och ute-
 fotografering m. m.

Adress: Köpmangatan 7. Tel. 4500.
 Affärstid: vardagar kl. 9-6,
 söndagar 1-3.

Annonsera i Fyrbåken!!

För goda köp -
 till rätt pris borgar

konsumbutikerna

i Sundsvallsdistriktet.

Gynna Fyrbåkens annonsörer!

VID VISTELSE I SUNDSVALL

Besök

Inga
 drickspengar

ideal-
 matställe
 för alla!!

KOOPERATIVA PRODUKTIONSFORENINGEN

SE nyktert på inköpsfrågan:

Handla med förtroende i **DE PRIVATA
 AFFÄRERNA**

Godtemplare!

Låt inbinda
 Edra
 böcker hos

Wikströms Eftr.

Fredsgatan 5. Sundsvall.

Byggnadsaktiebolaget

HALLSTRÖM & NISSES

P. HALLSTRÖM
 Kapten i v. v. k.

AND. NISSES
 Byggn.-ingenjör

SUNDSVALL

Tel. namnanrop el. 55800

HUS- och FABRIKSBYGGNADER
 BRO-, VÄG- och VATTEN-
 BYGGNADARBETEN.

Rapporteringen

*utgör en värdemätare på
 distriktets arbete!*

**Rapportera i tid för
 fjärde kvartalet!**

LANSIÄR

KVALITE och STIL till önskepriser

Salander

Föreningstryck:

Verksamhetsberättelser
 Affischer
 Program
 Papper och Kuvert
 samt Brevkort
 Biljetter etc.

*God kvalité —
 Rimliga priser!*

Nya Samhällets

Boktryckeri

Köpmangatan 5
 Sundsvall
 Best.-telefon 4588